

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 25. Peccatoribus misericors & justus Dominus peccata non remittit,
nisi plenè sive toto corde conversis: semiplena proinde conversio, seu
displicentia de peccatis, ad peccatorum veniam non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

nis donum, &c. Ita certum est eundem in substantia de his esse Ecclesiam sensum, qui fuit olim, idem iudicium, quod fuit olim. Quod enim olim iudicavit, infallibiliter iudicavit. Infallibile verò iudicium suum Ecclesia nunquam mutat. Quem admodum ergo infallibili iudicio rationes supradictas olim approbavit; sic & hodie approbat.

317 Cùmque aliunde certum sit ea quae in praxi requiruntur in administrante & suscipiente Sacramenta, conformia esse rectissimo infallibilique iudicio, quod habet circa ista; nec minus certum, iudicium Ecclesiae, de rebus eodem modo se habentibus, semper esse idem. Tandem ex his omnibus conficitur, certum esse, Ecclesiam, huius saeculis, quantum ex se, sive in quantum non cogitur condescendere & dissimulare, propter infirmitatem & torporem filiorum suorum, eadem hodie requirere in administrante & suscipiente Sacramenta, quae olim requisivit. Eadem (inquam) quantum ad substantiam & finem intentum (cùm idem sit spiritus interior, idem proinde finis principalis ipsius; ab eodemque Spiritu sancto instruitur, & regatur) tamen non requirat eadem quantum ad hoc vel illud determinatum medium. Quo fit ut, licet hodie non exigat illas poenitentiae solemnitates, quas olim exigebat; nec ut peccator exerceatur in quatuor poenitentiae stationibus supra dictis; nec ut tot annis subire jubeatur tot determinatè jejunia; tot annis interdictus sit à percipienda Eucharistia; neque ut ante reconciliationem & communionem, divinae iustitiae satisfecerit satisfactione plenà, &c. sed determinationem mediatorum relinquat arbitrio Sacerdotum, quibus commissum est reconciliationis ministerium. Eandem tamen dispositionem interioriorem requirit in peccatoribus ut absolvantur, & ut divina Eucharistiae participes fiant; eandem proinde sollicitudinem & adusum ad illam acquirendam; ita ut hodie (sicut olim) peccatores totis viribus satagere debeant, ut per media convenientia, scilicet orationes, gemitus, & sui coram Deo humiliactiones, à Deo impetrent plenam conversionis donum, per quod dispositi fiant ad absolutionis beneficium, vi cuius exeuntes de statu peccati, transiant in statum filiorum Dei; sive interim istidem per omnia quoad hoc mediis utantur, quibus olim, sive non: dummodò iis utantur, quae fidei majestas, & oracula sacra requirunt, semperque proinde & ubique in Ecclesia practicata sunt. Unde tamen ad plenam conversionem absolutè necessarium non sit, corpus involvi cilicio; enecari vigiliis, inediiis, hamicubationibus; eruentari flagellis, &c. (nec enim omnibus ista possibilia sunt, atque in his Ecclesia & saecula variarunt) necesse tamen est, & semper fuit (regulariter loquendo) indulgere gemitibus, orationi insistere, mundi pompis renuntiare, peccatorum occasionebus & incentivis nuntium mittere, aliisque pietatis operibus diu multumque pro peccatorum gravitate, multitudine, tenacitate, pulsare ad fores divinae misericordiae, pro obtinendo grandi illo plenae conversionis dono. Quoad hoc enim nunquam Ecclesia variavit; sed haec è divinis Litteris didicit, Patres semper consenserunt, & praecipui Ecclesiae Doctores etiamnum consentiunt.

318 Atque ex his perspicuè apparet, quam verè cap. 23. ex S. Borromaeo, S. Bonaventura, &c. dixerimus, notitiam Canonum, & praxeos olim servatae in curandis animarum morbis, animarum Directoribus, si non omninò necessariam, certè utilissimam esse, ut praeculis habentes ea quae ab antiquis Patribus requisita fuerunt vel practicata, debitam similitudinem ideam forment, debitam utique ideam gravitatis peccatorum post baptismum commissorum; atque ex istidem Canonibus discant quoddam gravioribus aded facile non sit resurgere, plenam

que conversionis donum à Deo obtinere, sicut variè Juniores docent; quod donum istud multis precibus operibusque poenitentiae ac pietatis à Deo debeat gradatim impetrari; quod ordinariè sciendum non sit momentaneis lachrymulis & gemitibus, nisi aliis poenitentiae signis, seu dignis poenitentiae fructibus vehementer adminiculentur; quod eadem facilitate vera poenitentia non peragatur, quàm putant multi, qui vel nullum, vel vix ullum molestam poenitentiae laborem assumere volunt, ut à peccatorum vinculis (quibus adtinguntur) sese liberent; quod plena conversio post graviora crimina ordinariè non sit negotium unius momenti vel horae, &c. Cùm idem sit hodie Poenitentiae Sacramentum, eadem divinae misericordiae & gratiae oeconomia, eadem se à peccatorum vinculis plenè extricandi difficultas, eadem gratiae & misericordiae Dei ad plenè se extricandum necessitas, idem ordo providentiae, &c. qui & quae olim iudicio Patrum fuerunt.

Er debitam quidem ideam gravitatis criminum post baptismum commissorum Director animarum formare, poenitentibusque imprimere potest & debet; attentam gravitate canonicam poenitentiam cuique graviori crimini olim impostam, attentio utique quod peccator tantum lugere debebat, & gravissimè poenitere, diuturnisque & molestissimis jejuniis in pane & aqua, multis item & magnis humiliactionibus, nemon exclusione à societate fidelium, & participatione Sacramentorum, imò & à conspectu divinorum mysteriorum affligi, priusquam abolutionem & communionem impetrare posset. Attento denique quod nonnulla ex illis aded gravia plerique Patres reputant, v.g. puerorum stuprum, ut eorum reis ne in fine quidem abolutionem & communionem reddendam censuerint.

Insuper notitia illa animarum Directoribus utilisissima, si non omninò necessaria est, ad hoc ut poenitentes molestiam & labores poenitentiae, post graviora, imò gravissima crimina, abhorrentes, facilius induci queant ad acceptandam & alacriter implendam poenitentiam, in comparatione poenitentiae olim pro similibus criminibus impostae levissimam. Ad quod multum juvabit poenitentibus ostendere, quod aequè gravia hodie crimina sint, quàm olim, quodque proinde aequalem poenitentiam mereantur.

Sed & spiritus fortitudinis, relictus in sacris canonibus, praxique veterum Patrum, animare debet Confessarios ad eundem spiritum imbibendum: ex notitia namque & lectione veterum canonum, dum vident quod olim Sancti fecerunt, accenduntur ad imitanda potius exempla fortitudinis Sanctorum, quàm mollitiei Juniorum. Cùm idem hodie sit (prout toties dixi) interior Ecclesiae spiritus, qui fuit olim, eodemque proinde spiritu agi debeat Ecclesiae Minister, seseque in tantum antiquitati conformare, in quantum proximi salus exigit.

Fructus ergo praecipuus, quem ex lectione veterum Patrum, canonumque, percipere debemus, est ut ex illis colligamus & hauriamus relictum in eis interiorem Ecclesiae & Sanctorum spiritum, debitamque ideam rerum, quas & nobilissimas, & poenitentibus imprimere non oportet.

Et quia ex ipsis aliqua sunt, non solum requiritur sita lege Ecclesiastica, sed & ipsamet lege aeterna, prout cap. 22. ostendimus, & huiusmodi censeri nequeunt abrogata, sed hodie aequè ac olim necessaria; aequè hodie, quàm olim, sunt à peccatoribus exigenda.

CAPUT XXV.

Peccatoribus misericors & iustus Dominus peccata non remittit, nisi plenè sive toto corde

conversis : semiplena proinde conversio, seu
dissipantia de peccatis, ad peccatorum veni-
am non sufficit, sed plena requiritur.

324 **D**emonstratur, quia peccatoribus Deus in sa-
cris Litteris veniam non promittit, nisi sub
hac conditione, si ad ipsum toto corde revertantur.
Deuteron. 4. v. 29. *Cum quaesieris Domi-
num... invenies eum; si tamen toto corde que-
sieris eum, & totâ tribulatione anime tuae. Et c.*
30. v. 1. 2. & 3. *Si ductus pœnitentia corde sui...
reversus fueris ad Dominum... in toto corde tuo,
& in tota anima tua, redimet Dominus Deus tuus
captivitatem tuam, & miserabitur tui.* 3. Reg. 8.
v. 48. *Si reversi fuerint ad te in universo corde
suo, & tota anima sua... exaudies in celo... &
propitiaberis populo tuo, qui peccavit tibi, & om-
nibus iniquitatibus eorum, quibus prævaricati sunt
in te.* Joël. 2. v. 12. *Convertimini ad me in toto
corde vestro. Et alibi sæpius.*

325 Idem docent Patres, Cyprianus in lib. de lapsis:
*Convertatur ad Dominum mente totâ... Ad
Dominum toto corde redeamus.* Cæsarius hom. 1.
*Principalia mala ingenti rugitu, & gemitu, & fon-
te indigent lacrymarum... oportet, sicut super
mortuum conclamatum, ita super extinctam ani-
mam dari plantatus: & quomodo solet mater orbata
super amissione unici filii sui fracto pectore lamen-
tari... necesse est super hanc unquam, macrone
confissam, totum pondus doloris effundi.* S. Thomas
Supplem. q. 3. a. 1. *Peccatum, quod à fine ultimo
averit, super omnia displicere debet, ex toto proinde
corde. Eodem modo loquuntur cæteri.*

326 Si peccator pœnitere debeat ex toto, adedque
pleno corde: per consequens pœnitere debet ex plena
voluntate. Cùmque pœnitentia ita demum præ-
paret ad remissionem peccatorum, si novæ vitæ propo-
situm, & veteris odium continet, uti Tridenti-
num definit sess. 14. c. 1. sicut ipsa esse debet ex
toto corde, plenaque aded voluntate; sic vitæ ve-
teris odium, & novæ propositum esse debet ex
toto corde, & plena voluntate. Non enim ex to-
to corde pœnitet, qui ex toto corde vitam vete-
rem non odit, novamque ex toto corde non pro-
mittit. Et nisi voluntas toto corde peccatum ode-
rit, illudque peccator plenâ atque integrâ volun-
tate cavere velit, peccandi voluntatem ex toto
non abjicit (quod tamen ad contritionem, etiam
imperfectam, requirit idem Concilium, cum di-
cit ibidem c. 4. quod per eam, si voluntatem pec-
candi excludat... pœnitens... viam sibi ad ju-
sticiam parat) quandoquidem voluntas, seu amor
peccati ex toto non abjicitur, nisi per actum con-
trarium, atque incompatibilem cum tali volun-
tate & amore. Voluntas autem semiplena non pec-
candi, odiumque peccati semiplenum duntaxat,
secum compatitur amorem & voluntatem pecca-
ti; quemadmodum voluntas semiplena surgendi,
in pigro, secum compatitur voluntatem non sur-
gendi, juxta illud: *Vult, & non vult piger.*

327 Unde Augustinus lib. 8. Confess. tria docet.
1.º. se ex toto non abruptisse voluntatem & amo-
rem peccati, quamdiu solum habuit semiplenam
voluntatem non peccandi, seque Deo dandi. 2.º.
duas in se contrarias fuisse voluntates, quamdiu
voluntas ipsius se ad Deum convertendi semiple-
na permanit; unam scilicet peccandi, alteram
peccato valedicendi. 3.º. voluntatem peccato va-
ledicendi tamdiu manifeste inefficacem, sive abs-
que effectu, quamdiu plenè, integrè & ex toto id
non voluit. Postquam enim dixisset, se voluisse
convertere se ad Deum, ipsique fervire, cap. 5.
sic loquitur: *Sed velle meum tenebat inimicus,
& inde (id est per eam quam contraxeram pec-
candi consuetudinem) mihi catenam fecerat, &
confirinxerat me... Voluntas autem nova, quæ mi-*
Tom. III.

hi esse cœperat, ut te gratis colerem, fraique te
vellem, Deus... nondum erat idonea ad superan-
dam priorem, vetustate roboratam. Ita dua vo-
luntates meæ, una vetus, alia nova; illa carnalis,
ista spiritualis, confingebant inter se, atque discor-
dando dissipabant animam meam... Cogitationes,
quibus meditabar in te, similes erant conatibus ex-
pergisci voluntium, qui tamen superati soporis al-
titudine renerguntur. Capite verò 8. sic profequitur:
*In illa grandi rixa interioris domus meæ...
ego fremebam spiritu, indignans turbulentissimâ in-
dignatione, quod non irem in placitum & pacium
tecum, Deus meus. Quia tamen indignatio illa non-
dum plena erat & integra, nondum ex toto con-
trariam excluderat voluntatem. Volebat quidem
Augustinus peccato ex toto valedicere, seque to-
tum Deo dare; sed ex toto non fiebat quod volebat,
quia ex toto non volebat, prout manifestè declarat
c. 9. Unde hoc monstrum, & quare istud? Imperat ani-
mus corpori, & paratur statim; imperat animus sibi,
& resistitur... imperat animus, ut plenè velit animus,
& non fit quod imperat... Quare? Rationem
subjungit dicens: *sed non ex toto vult, non ex to-
to imperat... ideo non est quod imperat.* Unde
infert: *non igitur monstrum, partim velle, partim
nolle; sed ægrotatio animi est: quia non totus assur-
git, veritate sublevatus, consuetudine prægrava-
tus. Et ideo sunt due voluntates; quia una earum
tota non est; & hoc adest alteri, quod deest alteri.
Sic ægrotabam (addit cap. 11.) donec per plenam
peccato valedicendi voluntatem, abrupteretur
totum quod supererat de voluntate peccandi, quo
jam exiguo tenebar, &c. Qualiter verò id factum
sit, ibi & cap. seq. ostendit.**

328 Certissimum proinde est quod ad abjiciendam
ex toto peccandi voluntatem, necessaria sit plena
& integra non peccandi voluntas, plenaque & ca-
pitalis à peccato averfio. Eam quippe requiri ad
veniam in Sacramento recipiendam, constat tum
ex laudatis Oraculis sacris, tum ex SS. Doctoribus,
tum ex Tridentino citato, tum ex perpetuo
Ecclesiæ sensu. Utpote quæ per undecim vel duo-
decim sæcula pœnitentium voluntatem, eorum-
demque à peccato averfionem, nec tot laboribus,
humiliationibusque, nec tanto temporis spatio
explorasset, si ad contritionem cum Sacramento
sufficientem non peccandi voluntatem plenam &
fortem non requisisset, sed semiplenam ac debi-
lem sufficere censuisset; si etiam non requisisset
plenum & capitale peccati odium, sed sufficere
credidisset debile ac semiplenum.

CAPUT XXVI.

*Explicatur peccatoris plena conversio, ostendi-
turque quod sit totus hominis interioris
exteriorisque mutatio.*

Quid sit peccatoris plena conversio, non ex 329
Novitiorum juniorum Casuistarum placitis, sed
ex sacris Litteris, & Theologia Sanctorum disce-
re nos oportet. Ex sacris verò Litteris n. 324. ci-
tatis, doctrinaque Sanctorum, plena peccatoris
conversio rectè definitur, transitus ab amore præ-
dominante creaturæ ad amorem prædominantem
Dei, quo peccator interius exteriorisque totus im-
mutatur: interius per odium detestationemque
peccati; exterius per illius fugam, novamque vi-
tam, legi Dei conformem. Per quid enim homo
fit peccator, nisi per amorem prædominantem
creaturæ, quo creaturam præfert Deo, magis
amans creaturam frui, quam Deo, sicque Dei amo-
rem abjiciendo ne regnet in corde ipsius, juxta
illud 1. Reg. 8. *Me abjecerunt, ne regnem super
eos.* Et Hierem. 2. *Me dereliquerunt fontem aquæ*
li 2